Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JEAN RICHARD DE LA TOUR
της 28ης Οκτωβρίου 2021 [1]

Υπόθεση C-275/20

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Προσφυγή ακυρώσεως – Απόφαση (ΕΕ) 2020/470 – Παράταση της περιόδου εφαρμογής του δικαιώματος που παρέχεται για οπτικοακουστικές συμπαραγωγές δυνάμει του άρθρου 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου – Διαδικαστική νομική βάση – Άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ – Εφαρμοστέα διαδικασία και εφαρμοστέος κανόνας ψηφοφορίας»

I. Εισαγωγή

1. Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την ακύρωση της απόφασης (ΕΕ) 2020/470 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 2020, όσον αφορά την παράταση της περιόδου του δικαιώματος για οπτικοακουστικές συμπαραγωγές όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου [2].

2. Το πρωτόκολλο αυτό θέσπισε ένα πλαίσιο εντός του οποίου τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται προκειμένου να διευκολύνουν τις ανταλλαγές πολιτιστικών δραστηριοτήτων, αγαθών και υπηρεσιών, ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, καθώς και να βελτιώσουν τις συνθήκες που διέπουν τις ανταλλαγές αυτές. Στο εν λόγω πρωτόκολλο, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν να παρέχουν στις οπτικοακουστικές συμπαραγωγές μεταξύ παραγωγών της Ένωσης και της Δημοκρατίας της Κορέας το δικαίωμα να επωφελούνται από τα οικεία συστήματα προώθησης του τοπικού/περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου. Το δικαίωμα αυτό ανανεώνεται ανά τρία έτη.

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

[2] ΕΕ 2020, L 101, σ. 1, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση.

3. Στο πλαίσιο της Ένωσης, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξουσιοδότησε την Επιτροπή να καταργεί το επίμαχο δικαίωμα πριν την εκάστοτε προβλεπόμενη προθεσμία ή, αντιθέτως, να προτείνει την ανανέωσή του. Στην υπό κρίση υπόθεση το Δικαστήριο καλείται να διευκρινίσει αν η εξουσιοδότηση αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ και, σε καταφατική περίπτωση, αν οι προϋποθέσεις άσκησής του συνάδουν με τη διάταξη αυτή.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας

4. Το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας [3] της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου [4], προβλέπει στο άρθρο 5, το οποίο φέρει τον τίτλο «Οπτικοακουστικές συμπαραγωγές», το δικαίωμα των οπτικοακουστικών συμπαραγωγών να επωφελούνται από τα οικεία συστήματα προώθησης του τοπικού και περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου (στο εξής: επίμαχο δικαίωμα). Το άρθρο αυτό προβλέπει τα εξής:

«[…]

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία τους, διευκολύνουν τις συμπαραγωγές μεταξύ παραγωγών του συμβαλλόμενου μέρους ΕΕ και του συμβαλλόμενου μέρους Κορέα, μεταξύ άλλων, παρέχοντας το δικαίωμα στις συμπαραγωγές να επωφελούνται από τα οικεία συστήματα προώθησης του τοπικού/περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου.

[…]

8. α) Το δικαίωμα για τις συμπαραγωγές να επωφελούνται από τα αντίστοιχα προτιμησιακά καθεστώτα για την προώθηση του τοπικού και περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου που αναφέρεται στις παραγράφους 4 και 5 εξασφαλίζεται για τριετή περίοδο ύστερα από την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Έπειτα από γνωμοδότηση των εσωτερικών συμβουλευτικών ομάδων, έξι μήνες πριν από τη λήξη της ισχύος, η Επιτροπή Πολιτιστικής Συνεργασίας συνέρχεται με σκοπό να αξιολογήσει τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του δικαιώματος σε σχέση με την α[να]βάθμιση της πολιτιστικής πολυμορφίας και την αμοιβαία επωφελή συνεργασία σε συμπαραγωγές.

β) Το δικαίωμα ανανεώνεται για τριετή περίοδο και στη συνέχεια ανανεώνεται αυτομάτως για περαιτέρω διαδοχικές περιόδους της ίδιας διάρκειας, εκτός εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος τερματίσει το δικαίωμα με γραπτή προειδοποίηση τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την εκπνοή της αρχικής ή οποιασδήποτε επακόλουθης περιόδου. Έξι μήνες πριν από την εκπνοή κάθε ανανεούμενης περιόδου η Επιτροπή Πολιτιστικής Συνεργασίας διενεργεί αξιολόγηση με κριτήρια ανάλογα με εκείνα που περιγράφονται στο στοιχείο α).

[…]»

[3] ΕΕ 2011, L 127, σ. 1418.

[4] ΕΕ 2011, L 127, σ. 6, στο εξής: συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας.

Β. Η απόφαση 2011/265/ΕΕ

5. Η αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2011/265/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2010, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας αφετέρου[5], έχει ως εξής:

«(6) Σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 7 της συνθήκης, κρίνεται σκόπιμο το Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή να εγκρίνει ορισμένες περιορισμένες τροποποιήσεις της συμφωνίας [με τη Δημοκρατία της Κορέας]. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να προβεί στην περάτωση του δικαιώματος για συμπαραγωγές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας, εκτός αν η Επιτροπή κρίνει ότι το δικαίωμα πρέπει να συνεχιστεί και αυτό εγκριθεί από το Συμβούλιο, σύμφωνα με μια ειδική διαδικασία που καθίσταται αναγκαία τόσο λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα αυτού του στοιχείου της συμφωνίας όσο και λόγω του γεγονότος ότι η συμφωνία πρέπει να συναφθεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη της […]».

6. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της απόφασης αυτής προβλέπει τα εξής:

«Η Επιτροπή κοινοποιεί στην Κορέα την πρόθεση της Ένωσης να μην παρατείνει την περίοδο του δικαιώματος συμπαραγωγής σύμφωνα με το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας σε συνέχεια της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 8 εκτός αν, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο συμφωνήσει τέσσερις μήνες πριν από το τέλος αυτής της περιόδου δικαιώματος να συνεχιστεί το δικαίωμα. Αν το Συμβούλιο συμφωνήσει να συνεχίσει το δικαίωμα, τότε η διάταξη αυτή καθίσταται και πάλι εφαρμοστέα στο τέλος της ανανεωμένης περιόδου δικαιώματος. Για τους συγκεκριμένους σκοπούς λήψης απόφασης σχετικά με τη συνέχιση της περιόδου δικαιώματος, το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία.»

Γ. Η εκτελεστική απόφαση 2014/226/ΕΕ

7. Με την εκτελεστική απόφαση 2014/226/ΕΕ του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2014, σχετικά με την παράταση της περιόδου του δικαιώματος για οπτικοακουστικές συμπαραγωγές όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου[6], η περίοδος του δικαιώματος των οπτικοακουστικών συμπαραγωγών να επωφελούνται από τα οικεία συστήματα των συμβαλλόμενων μερών για την προώθηση του τοπικού και περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφοι 4 έως 7, του πρωτοκόλλου αυτού παρατάθηκε για περίοδο τριών ετών, από την 1η Ιουλίου 2014 έως τις 30 Ιουνίου 2017.

Δ. Η απόφαση (ΕΕ) 2015/2169

8. Με την απόφαση (ΕΕ) 2015/2169 του Συμβουλίου, της 1ης Οκτωβρίου 2015, για τη σύναψη της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου[7], η συμφωνία αυτή εγκρίθηκε εξ ονόματος

5 ΕΕ 2011, L 127, σ. 1.

6 ΕΕ 2014, L 124, σ. 25.

7 ΕΕ 2015, L 307, σ. 2.

της Ένωσης. Η αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης αυτής έχει ταυτόσημο περιεχόμενο με την αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2011/265. Επιπλέον, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 είναι παρεμφερές με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της απόφασης 2011/265.

Ε. Η απόφαση (ΕΕ) 2017/1107

9. Με την απόφαση (ΕΕ) 2017/1107 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2017, για την παράταση του δικαιώματος για συμπαραγωγές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου[8], η περίοδος εφαρμογής του δικαιώματος των οπτικοακουστικών συμπαραγωγών να επωφελούνται από τα οικεία συστήματα των συμβαλλόμενων μερών για την προώθηση του τοπικού και περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφοι 4 έως 7, του πρωτοκόλλου αυτού παρατάθηκε για περίοδο τριών ετών, από την 1η Ιουλίου 2017 έως τις 30 Ιουνίου 2020.

ΣΤ. Η προσβαλλόμενη απόφαση

10. Η προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169, προβλέπει ότι η περίοδος του δικαιώματος των οπτικοακουστικών συμπαραγωγών να επωφελούνται από τα οικεία συστήματα των συμβαλλομένων μερών για την προώθηση του τοπικού και περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφοι 4 έως 7, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας, παρατάθηκε για περίοδο τριών ετών, από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2023.

III. Αιτήματα των διαδίκων

11. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση και να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

12. Το Συμβούλιο ζητεί την απόρριψη της προσφυγής και την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα. Επικουρικώς, σε περίπτωση ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης, ζητεί από το Δικαστήριο να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματα της απόφασης αυτής έως ότου θεραπευθούν οι πλημμέλειες που θα έχουν διαπιστωθεί.

13. Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 7ης Δεκεμβρίου 2020, επετράπη στη Γαλλική Δημοκρατία και στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών να παρέμβουν υπέρ του Συμβουλίου.

IV. Συνοπτική παρουσίαση των λόγων ακυρώσεως και των επιχειρημάτων των διαδίκων

14. Με τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως, η Επιτροπή προβάλλει ότι η χρήση του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 ως νομικής βάσης της προσβαλλόμενης απόφασης αντίκειται στη Συνθήκη και στη νομολογία του Δικαστηρίου και, ως εκ τούτου, είναι παράνομη.

[8] ΕΕ 2017, L 160, σ. 33.

15. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ανωτέρω διάταξη της απόφασης 2015/2169 περιλαμβανόταν στην πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου, την οποία υπέβαλε στις 9 Απριλίου 2010 [9], αλλά λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης της νομολογίας του Δικαστηρίου μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβώνας, φαίνεται ότι η πρόταση την οποία όφειλε να υποβάλει προκειμένου να λάβει την έγκριση του Συμβουλίου με σκοπό τη σύναψη της συμφωνίας αυτής δεν συνάδει με τις Συνθήκες, λόγο για τον οποίο αρνήθηκε συστηματικά να στηριχθεί στη διάταξη αυτή από το έτος 2015. Παρά τη ρητή αντίθεσή της, η ίδια διάταξη, η οποία απαιτεί ομοφωνία χωρίς τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εφαρμόστηκε από το Συμβούλιο κατά την έκδοση τόσο της απόφασης 2017/1107 όσο και της προσβαλλόμενης απόφασης, για τις οποίες η πρόταση απόφασης στηρίχθηκε στο άρθρο 167, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 218, παράγραφος 6, στοιχείο α′, σημείο v, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει, σε συνδυασμό με το άρθρο 218, παράγραφος 8, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου, μετά από έγκριση του Κοινοβουλίου.

16. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι τελευταίες αυτές διατάξεις είχαν εφαρμογή, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά την παράταση της εφαρμογής τμήματος διεθνούς συμφωνίας. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 αποτελεί κατά την Επιτροπή νομική βάση περιεχόμενη σε πράξη του παράγωγου δικαίου, η χρήση της οποίας αντίκειται στην αρχή της δοτής αρμοδιότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ καθώς και στην αρχή της θεσμικής ισορροπίας και, κατά συνέπεια, στη Συνθήκη, όπως αυτή ερμηνεύεται από το Δικαστήριο [10].

17. Επιπλέον, η χρήση μιας νομικής βάσης περιεχόμενης σε πράξη του παράγωγου δικαίου η οποία απαιτεί ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου είναι παράνομη λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου [11]. Επομένως, δεν είναι λογικό να απαιτείται ομόφωνη απόφαση στο πλαίσιο του Συμβουλίου για την ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος, ενώ η γέννηση του δικαιώματος αυτού αποφασίστηκε με ειδική πλειοψηφία και η Ένωση αποδέχτηκε, δυνάμει του διεθνούς δικαίου, ότι καταρχήν το δικαίωμα αυτό ανανεώνεται αυτοδικαίως. Η εφαρμογή ενός αυστηρότερου εσωτερικού κανόνα και η απαίτηση το Συμβούλιο να αποδεχθεί την ανανέωση του δικαιώματος αυτού αντίκεινται στον στόχο της αυτόματης ανανέωσης που συμφωνήθηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη στο πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας και, κατά συνέπεια, δεν συνάδουν με τη νομολογία σχετικά με την υπεροχή των διεθνών συμφωνιών επί του παράγωγου δικαίου της Ένωσης [12].

18. Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τη Γαλλική Δημοκρατία και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκτιμά ότι κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης ενήργησε εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις Συνθήκες, και τήρησε την αρχή της θεσμικής ισορροπίας.

19. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης του Συμβουλίου η οποία επιτρέπει την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της

[9] COM(2010) 137 τελικό.

[10] Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση της 6ης Μαΐου 2008, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψεις 54 έως 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[11] Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με το Καζαχστάν) (C-244/17, EU:C:2018:662, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[12] Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση της 3ης Ιουνίου 2008, Intertanko κ.λπ. (C-308/06, EU:C:2008:312, σκέψη 42).

Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου[13], στην οποία προσαρτάται το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας, καθώς και μια πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας αυτής[14]. Με τις εν λόγω δύο προτάσεις, η Επιτροπή υπέβαλε την εφαρμοστέα διαδικασία στην εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ένωσης για την παράταση ή την κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος στο τέλος κάθε τριετίας, διαδικασία η οποία εν συνεχεία υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της απόφασης 2015/2169. Επίσης, η Επιτροπή επεξήγησε τη νομική βάση της διαδικασίας αυτής, δηλαδή το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, στην αιτιολογική σκέψη 6 αμφοτέρων των δύο προτάσεων που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο χωρίς τροποποιήσεις. Το Συμβούλιο ενέκρινε την απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της εν λόγω συμφωνίας με νομοθετικό ψήφισμα της 17ης Φεβρουαρίου 2011[15].

20. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή, η οποία δεν εξηγεί τον λόγο για τον οποίον «αισθανόταν υποχρεωμένη» να υποβάλει μια πρόταση στην οποία ήταν αντίθετη, ουδέποτε υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση για την τροποποίηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 και, ενώ η τελευταία περίοδος παράτασης θα έληγε στις 30 Ιουνίου 2020, δεν υπέβαλε πρόταση για νέα παράταση του επίμαχου δικαιώματος. Το Συμβούλιο, αφού ζήτησε από την Επιτροπή να γνωστοποιήσει στη Δημοκρατία της Κορέας την κατάργηση του δικαιώματος αυτού ή να υποβάλει μια πρόταση απόφασης του Συμβουλίου με σκοπό την παράτασή του για μια νέα περίοδο τριών ετών, ενέκρινε την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει πρότασης της Επιτροπής.

21. Το Συμβούλιο υποστηρίζει, πρώτον, ότι κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης δεν στηρίχθηκε σε νομική βάση περιεχόμενη σε πράξη του παράγωγου δικαίου, ότι η διαδικασία που εφάρμοσε στηρίζεται στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ και ότι η διαδικασία αυτή συνάδει με τη διάταξη αυτή. Από τη ρητή παραπομπή στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ που γίνεται στην αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2015/2169, προκύπτει σαφώς ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης αυτής στηρίζεται στη συγκεκριμένη διάταξη, η οποία επιτρέπει στο Συμβούλιο να παρεκκλίνει από το άρθρο 218, παράγραφοι 5, 6 και 9, ΣΛΕΕ, στην περίπτωση που η συμφωνία που συνήφθη από την Ένωση προβλέπει μια απλοποιημένη διαδικασία τροποποίησης, όπως η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας. Κατά το Συμβούλιο, η εν λόγω παραπομπή στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ εξηγεί επίσης τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 για τον σκοπό εφαρμογής της εν λόγω διάταξης του πρωτοκόλλου αυτού.

22. Οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ πληρούνται καθόσον, αφενός, η παράταση των δικαιωμάτων αποτελεί τροποποίηση ενός ειδικού και ανεξάρτητου τμήματος της συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας, μέσω μιας απλοποιημένης διαδικασίας, η δε Επιτροπή εξουσιοδοτείται ειδικότερα, υπό την ιδιότητα του διαπραγματευτή, να τροποποιήσει το επίμαχο δικαίωμα καταργώντας το μόλις λήξει η τρέχουσα περίοδος των τριών ετών και να γνωστοποιήσει στη Δημοκρατία της Κορέας την απόφαση αυτή. Η διαδικασία αυτή θέτει επίσης σε εφαρμογή την απλοποιημένη διαδικασία τροποποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας. Αφετέρου, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 εξαρτά την εξουσιοδότηση που παρέχεται στην Επιτροπή στο πλαίσιο αυτό από έγκυρες προϋποθέσεις. Επομένως, προβλέπεται ότι, αν η Επιτροπή αποφασίσει ότι το επίμαχο δικαίωμα πρέπει να παραταθεί για μια περαιτέρω περίοδο τριών ετών, πρέπει να υποβάλει την απόφαση αυτή προς έγκριση στο Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, η διαδικασία αυτή, η οποία αποτελεί τη νομική βάση της

13 COM(2010) 136 τελικό.

14 Βλ. υποσημείωση 9 των παρουσών προτάσεων.

15 ΕΕ 2012, C 188 E, σ. 113.

προσβαλλόμενης απόφασης, εφαρμόστηκε σύμφωνα με την εξουσιοδότηση που προβλέπουν οι Συνθήκες και η νομική βάση της εν λόγω απόφασης δεν αποτελεί νομική βάση περιεχόμενη σε πράξη του παράγωγου δικαίου.

23. Δεύτερον, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι η Επιτροπή αντιφάσκει όσον αφορά τη διαδικασία που θεωρεί εφαρμοστέα, καθόσον ισχυρίζεται ότι απαιτείται έγκριση του Κοινοβουλίου δυνάμει του άρθρου 218, παράγραφοι 5 και 6, ΣΛΕΕ, πλην όμως διατείνεται ότι δεν πρέπει να εφαρμοστεί καμία εσωτερική διαδικασία, δεδομένου ότι το άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας προβλέπει αυτόματη ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος ανά τρία έτη, και ότι η εν λόγω διάταξη του διεθνούς δικαίου υπερέχει του παράγωγου εσωτερικού δικαίου. Ωστόσο, δεν υφίσταται σύγκρουση μεταξύ του άρθρου 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου αυτού και του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 καθόσον το πρώτο ορίζει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών στη συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας, ενώ το δεύτερο καθιερώνει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της Ένωσης για τον σκοπό εφαρμογής του προαναφερθέντος άρθρου 5, παράγραφος 8, του εν λόγω πρωτοκόλλου.

24. Τρίτον, το Συμβούλιο θεωρεί ότι το επιχείρημα της Επιτροπής σχετικά με την παραβίαση της αρχής της θεσμικής ισορροπίας και της αρχής της δοτής αρμοδιότητας είναι έωλο. Στην πραγματικότητα η Επιτροπή δεν είχε την πρόθεση να διασφαλίσει ότι θα ζητηθεί η έγκριση του Κοινοβουλίου, δεδομένου ότι υπέβαλε την πρότασή της για την απόφαση του Συμβουλίου τουλάχιστον έναν μήνα πριν τη λήξη της προθεσμίας για την κοινοποίηση στη Δημοκρατία της Κορέας της μη ανανέωσης του επίμαχου δικαιώματος, ενώ δεν ήταν πλέον κατ' ουσίαν δυνατόν να συναφθεί συμφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου ούτε να ζητηθεί η έγκριση του Κοινοβουλίου.

25. Τέταρτον, το Συμβούλιο εκτιμά ότι η Επιτροπή σφάλλει καθόσον αμφισβητεί την απαίτηση περί ομοφωνίας στο πλαίσιο του Συμβουλίου, καίτοι η ίδια πρότεινε τον συγκεκριμένο κανόνα ψηφοφορίας και ουδέποτε πρότεινε την τροποποίηση του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169. Η παράταση του επίμαχου δικαιώματος αποτελεί παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα κατά τον οποίο το δικαίωμα καταργείται ελλείψει αντίθετης απόφασης, γεγονός που δικαιολογεί αυστηρότερες προϋποθέσεις.

26. Επικουρικώς, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, αν το Δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν δυνατόν να περιλαμβάνεται η ομοφωνία μεταξύ των προϋποθέσεων του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, μόνον η υποχρέωση λήψης απόφασης με ομοφωνία δεν θα ήταν έγκυρη. Ωστόσο, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη με ομοφωνία, πρέπει σύμφωνα με το Συμβούλιο να θεωρηθεί ότι αυτή ελήφθη νόμιμα και δεν πρέπει να ακυρωθεί. Τέλος, στην περίπτωση που το Δικαστήριο ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, το Συμβούλιο εκτιμά ότι πρέπει να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματά της.

27. Στο υπόμνημα απαντήσεώς της, η Επιτροπή απαντά, καταρχάς, ότι συμφωνεί με την άποψη του Συμβουλίου ότι αντικείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης είναι η τροποποίηση μιας συμφωνίας, κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ στο μέτρο που παρατείνει την εφαρμογή της διάταξης που περιλαμβάνεται στο πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας. Ωστόσο, το πρωτόκολλο αυτό, καθόσον προβλέπει αυτόματη ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος για διαδοχικές περιόδους ίσης διάρκειας, ουδόλως καθιερώνει απλοποιημένη διαδικασία για την ανανέωση του δικαιώματος αυτού, όπερ θα είχε ως αποτέλεσμα να μην είναι αναγκαίο το Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή για την έγκριση της ανανέωσης του εν λόγω δικαιώματος. Κατά συνέπεια, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

Αντιθέτως, το εν λόγω πρωτόκολλο προβλέπει διαδικασία για την κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος. Προς τον σκοπό αυτόν, το Συμβούλιο δύναται να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή να αποφασίσει να αποστείλει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας γραπτή ειδοποίηση και η εξουσιοδότηση αυτή μπορεί να δοθεί εκ των προτέρων στην απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας αυτής, υπό την επιφύλαξη των κατάλληλων προϋποθέσεων.

28. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς του Συμβουλίου, οι διαδικαστικές προϋποθέσεις σχετικά με την εξουσιοδότηση που φέρεται να παρέχεται στην Επιτροπή δεν συνάδουν με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ, καθόσον το Δικαστήριο έκρινε ότι, όσον αφορά τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, η χρήση νομικής βάσης περιεχόμενης σε πράξη του παράγωγου δικαίου η οποία απαιτεί την ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου είναι παράνομη [16]. Τούτο καθίσταται ακόμη περισσότερο προφανές όσον αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

29. Επιπλέον, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 δεν εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εγκρίνει, εξ ονόματος της Ένωσης, τροποποιήσεις στη συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας, κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, αλλά αντικατοπτρίζει απλώς την εξουσία της Επιτροπής να διασφαλίσει, στην περίπτωση απόφασης η οποία αντιτίθεται στην ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος, την εξωτερική αντιπροσώπευση της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 17 ΣΕΕ. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 επιβεβαιώνει ότι η εξουσία λήψης απόφασης για την ανανέωση αυτή παραμένει στο Συμβούλιο και δεν επήλθε πραγματική μεταφορά της εξουσίας λήψης αποφάσεων υπέρ της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ δεν αποτελεί νομική βάση παρέχουσα στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να εξαρτήσει την ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος από τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169.

30. Τέλος, η Επιτροπή αντιτίθεται στα επικουρικά αιτήματα του Συμβουλίου.

31. Στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς του, το Συμβούλιο αντικρούει πρώτον, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το επίμαχο δικαίωμα δύναται να παραταθεί από την Ένωση χωρίς προσφυγή σε εσωτερική διαδικασία στην περίπτωση που πρόθεση της Επιτροπής είναι η ανανέωσή του, ενώ, αντιθέτως, για την κατάργησή του απαιτείται διαδικασία λήψης απόφασης. Κατά το Συμβούλιο, η Ένωση οφείλει να εφαρμόσει τη σχετική εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων προκειμένου να τροποποιήσει το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας, είτε πρόκειται για την παράταση είτε για την κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος. Η αυτοδίκαιη παράταση όσον αφορά έκαστο των συμβαλλόμενων μερών στη συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας δεν μπορεί, στην πραγματικότητα, να αποκλείσει κάθε είδος εσωτερικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου αυτού, η διάρκεια του επίμαχου δικαιώματος περιορίζεται σε τρία έτη και είναι δυνατή η ανανέωση του δικαιώματος αυτού για διαδοχικές περιόδους, η διάρκεια των οποίων ομοίως περιορίζεται σε τρία έτη, γεγονός που συνεπάγεται τη λήψη απόφασης ανά τρία έτη σύμφωνα με τις νόμιμες εσωτερικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Κατά το Συμβούλιο, η ερμηνεία της Επιτροπής θίγει όχι μόνον την αυτονομία της έννομης τάξης της Ένωσης αλλά και τη θεσμική ισορροπία, δεδομένου ότι η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αποκλείσει το Συμβούλιο από τη διαδικασία λήψης απόφασης για την παράταση.

[16] Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με το Καζαχστάν) (C-244/17, EU:C:2018:662, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

32. Δεύτερον, το Συμβούλιο θεωρεί ότι το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση για τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169. Αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, το άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας καθιερώνει μια απλοποιημένη διαδικασία για την παράταση του επίμαχου δικαιώματος, καθόσον η συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών παρέχεται σιωπηρά. Επιπλέον, το άρθρο αυτό επιβάλλει στο συμβαλλόμενο μέρος που έχει την πρόθεση να καταργήσει το σχετικό δικαίωμα να προβεί σε προηγούμενη γνωστοποίηση. Η διαδικασία είναι συνεπώς διττή και καθορίζει δύο διαδικαστικά στάδια που εντάσσονται στο πλαίσιο απλοποιημένης διαδικασίας τροποποίησης του οικείου πρωτοκόλλου.

33. Τρίτον, το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 είναι κατάλληλη. Καθορίζει εσωτερικά την αρχική θέση της Ένωσης όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας για διαδοχικές περιόδους τριών ετών μέχρι την κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος. Καταρχήν, το δικαίωμα αυτό καταργείται με τη λήξη της προθεσμίας των τριών ετών για την οποία προβλέφθηκε και η Επιτροπή πρέπει να συμμορφώνεται με την απαίτηση του άρθρου 5, παράγραφος 8, στοιχείο β′, του οικείου πρωτοκόλλου. Εντούτοις, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει ότι ενδείκνυται η ανανέωση του εν λόγω δικαιώματος και να αποκλίνει στην περίπτωση αυτή από την καταρχήν θέση, ζητώντας την έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα, προκειμένου η Επιτροπή να μη γνωστοποιήσει την κατάργησή του.

34. Το Συμβούλιο αντικρούει τον ισχυρισμό ότι ο κανόνας της ομοφωνίας καθιστά άκυρη τη διαδικασία στο σύνολό της και, για τον λόγο αυτόν, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 αποτελεί νομική βάση περιεχόμενη σε πράξη του παράγωγου δικαίου. Ο ισχυρισμός αυτός δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι το Συμβούλιο ενέκρινε τη θέση της Ένωσης που απαιτείται από τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 8, του εν λόγω πρωτοκόλλου, δηλαδή ότι καταργείται το επίμαχο δικαίωμα με τη λήξη της τρέχουσας περιόδου και ότι η παράταση του επίμαχου δικαιώματος η οποία αποκλίνει από την εν λόγω θέση που υιοθετείται με ειδική πλειοψηφία απαιτεί αυστηρότερο κανόνα ψηφοφορίας.

35. Η Γαλλική Δημοκρατία συμφωνεί με το σύνολο των αιτημάτων του Συμβουλίου. Όπως και το Συμβούλιο, επισημαίνει ότι η νομική βάση της προσβαλλόμενης απόφασης προβλέπει μια διαδικασία λήψης αποφάσεων που στηρίζεται στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θέτει σε εφαρμογή τη διαδικασία αυτή.

36. Η Γαλλική Δημοκρατία θεωρεί, πρώτον, ότι οι όροι παράτασης του επίμαχου δικαιώματος αποτελούν ασφαλώς περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ. Πράγματι, πρώτον, όπως αναγνωρίζει η Επιτροπή, η ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος αποτελεί ασφαλώς μια τροποποίηση του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας, κατά την έννοια της διάταξης αυτής. Ο ισχυρισμός ότι η παράταση του εν λόγω δικαιώματος δεν αποτελεί τέτοιου είδους τροποποίηση λόγω του ότι είναι αυτόματη έχει ως αποτέλεσμα να καθίσταται άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας η διάταξη του οικείου πρωτοκόλλου η οποία προβλέπει περιορισμένη διάρκεια του ίδιου δικαιώματος ελλείψει σιωπηρής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών.

37. Δεύτερον, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η αυτόματη ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος εντάσσεται σε διαδικασία που ρυθμίζεται από το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας, η οποία αφορά την εκπόνηση μελέτης αξιολόγησης από την επιτροπή πολιτιστικής συνεργασίας. Η ερμηνεία του όρου «απλοποιημένη διαδικασία», κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, υπό το πρίσμα των αρχών του διεθνούς δικαίου, ιδίως της Σύμβασης της

Βιέννης για το δίκαιο των συνθηκών, της 23ης Μαΐου 1969[17] επιβεβαιώνει ότι η έννοια αυτή τυγχάνει εφαρμογής στην προκειμένη περίπτωση. Πράγματι, κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 5, 6 και 9 του άρθρου αυτού, η παράγραφος 7 εφαρμόζεται στην περίπτωση που μια διεθνής συμφωνία προβλέπει αποκλίνουσες ρυθμίσεις για την τροποποίησή της υπό την προϋπόθεση ότι συνάδουν με την απλοποίηση της διαδικασίας αναθεώρησης. Η αυτόματη ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος, ελλείψει ρητής σχετικής πρόβλεψης, πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην εν λόγω κατηγορία ρυθμίσεων που αποκλίνουν από τη διαδικασία αναθεώρησης του κοινού δικαίου των διεθνών συμφωνιών σε σχέση με την οποία συνεπάγεται, προφανώς, μια απλοποίηση.

38. Δεύτερον, η Γαλλική Δημοκρατία θεωρεί ότι ο μηχανισμός που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 υλοποιεί ορθά το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ καθόσον προβλέπει ότι το Συμβούλιο πρέπει να εγκρίνει την απόφαση της Επιτροπής να μην κοινοποιήσει την κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος. Η απόφαση αυτή εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να κοινοποιήσει στη Δημοκρατία της Κορέας την πρόθεση της Ένωσης να μην παρατείνει το δικαίωμα αυτό, χωρίς έγκριση του Συμβουλίου. Ωστόσο, στην περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίσει ότι πρέπει να συνεχιστεί η εφαρμογή του εν λόγω δικαιώματος, πρέπει να λάβει την έγκριση του Συμβουλίου. Συνεπώς, η εξουσιοδότηση της Επιτροπής συνοδεύεται από ειδικούς όρους, κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, πράγμα αποδεκτό, καθόσον η διάταξη αυτή αποτελεί παρέκκλιση από τις παραγράφους 5, 6 και 9 του άρθρου αυτού. Οι όροι αυτοί πρέπει να προβλέπονται λαμβανομένης υπόψη της θεσμικής ισορροπίας που καθιερώνει η Συνθήκη και, ιδίως, με γνώμονα το άρθρο 16, παράγραφος 6, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ. Η απόφαση περί παράτασης της ισχύος του επίμαχου δικαιώματος πρέπει να θεωρηθεί ότι εντάσσεται στις πράξεις με τις οποίες χαράσσονται οι πολιτικές της Ένωσης και διαμορφώνεται η εξωτερική πολιτική της. Συνεπώς, το Συμβούλιο δύναται να προβλέψει μεταξύ των ειδικών όρων ότι η απόφαση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 πρέπει να λαμβάνεται κατόπιν συμφωνίας του Συμβουλίου, προκειμένου το Συμβούλιο να μπορεί να εξακριβώνει ότι το επίμαχο δικαίωμα υπηρετεί πάντα το συμφέρον της Ένωσης. Η χρήση της ομοφωνίας αποτελεί απλώς και μόνον έναν όρο παροχής της εν λόγω έγκρισης του Συμβουλίου, ο νόμιμος ή μη χαρακτήρας της οποίας δεν επηρεάζει το κύρος της απαίτησης περί παροχής της έγκρισης αυτής.

39. Τρίτον και τελευταίον, η Γαλλική Δημοκρατία εκτιμά ότι, εν πάση περιπτώσει, από άποψη δικαίου της Ένωσης, το επίμαχο δικαίωμα δεν μπορούσε να ανανεωθεί έγκυρα μόνο δυνάμει της διαδικασίας σιωπηρής ανανέωσης που προβλέπεται από το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας, ελλείψει πράξης της Ένωσης που να επιτρέπει ειδικώς την ανανέωση αυτή. Πράγματι, σύμφωνα με την αρχή της αυτονομίας της έννομης τάξης της Ένωσης, μια διεθνής συμφωνία δεν δύναται να καθορίσει τις εσωτερικές διαδικασίες της Ένωσης.

40. Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δηλώνει ότι συμφωνεί απόλυτα με τη θέση του Συμβουλίου και με το σύνολο των επιχειρημάτων που αυτό επικαλείται προς στήριξη της εν λόγω θέσης.

[17] *Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 1155, σ. 331.

V. Ανάλυση

A. Επί του μοναδικού λόγου ακυρώσεως που προβάλλει η Επιτροπή

41. Όσον αφορά την τροποποίηση διεθνούς συμφωνίας που συνάπτει η Ένωση δυνάμει της συνήθους διαδικασίας του άρθρου 218, παράγραφος 6, ΣΛΕΕ, ισχύει κατά γενικό κανόνα η αναλογία των τύπων, γεγονός που συνεπάγεται ότι τέτοιου είδους τροποποίηση απαιτεί, καταρχήν, την εφαρμογή της ίδιας συνήθους διαδικασίας.

42. Κατ' εξαίρεση, το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ προβλέπει μια απλοποιημένη διαδικασία [18] για την τροποποίηση συμφωνίας που συνάπτεται από την Ένωση, η οποία έχει ως σκοπό να υποκαταστήσει τη συνήθη διαδικασία για τη σύναψη τέτοιου είδους συμφωνίας.

43. Κατά το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, «κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 5, 6 και 9, το Συμβούλιο μπορεί, κατά τη σύναψη συμφωνίας, να εξουσιοδοτεί τον διαπραγματευτή να εγκρίνει εξ ονόματος της Ένωσης τις τροποποιήσεις της συμφωνίας, εφόσον η συμφωνία προβλέπει ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να θεσπισθούν με απλοποιημένη διαδικασία ή μέσω οργάνου που συνιστάται με την εν λόγω συμφωνία. Το Συμβούλιο μπορεί να εξαρτά την εξουσιοδότηση αυτή από ειδικούς όρους».

44. Με τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως που προβάλλει, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα εκδόθηκε βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169, η οποία αποτελεί νομική βάση περιεχόμενη σε πράξη του παράγωγου δικαίου, που δεν προβλέπεται από τη Συνθήκη ΛΕΕ. Κατά την Επιτροπή, το Συμβούλιο παραβίασε ως εκ τούτου την αρχή της δοτής αρμοδιότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ και την αρχή της θεσμικής ισορροπίας όπως αυτή έχει αναπτυχθεί στη νομολογία του Δικαστηρίου [19].

45. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 έχει ως σκοπό να διευκρινίσει τις λεπτομέρειες και τους όρους της εξουσιοδότησης που παρέχεται στην Επιτροπή.

46. Η αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2015/2169 αναφέρει ότι η εξουσιοδότηση αυτή στηρίζεται στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, δυνάμει του οποίου το Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή να εγκρίνει ορισμένες τροποποιήσεις μιας συμφωνίας. Το αντικείμενο της εν λόγω εξουσιοδότησης διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 6 και στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης αυτής. Πρόκειται για την παροχή εξουσιοδότησης στην Επιτροπή να προβεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στην περάτωση του δικαιώματος για

[18] Βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Szpunar στην υπόθεση Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-600/14, EU:C:2017:296, σημείο 57). Ο απλοποιημένος χαρακτήρας της διαδικασίας προκύπτει ιδίως από το γεγονός ότι το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ δεν προβλέπει συμμετοχή του Κοινοβουλίου. Πρβλ. Rapoport, C., «La procédure de conclusion des accords externes de l'Union européenne: quelle unité après Lisbonne?», *The European Union in the World – Essays in Honour of Marc Maresceau*, Brill-Nijhoff, Leyde, 2014, σ. 149 έως 169. Ο συγγραφέας επισημαίνει ότι «το κίνημα του εκδημοκρατισμού ενέχει αδυναμίες καθόσον αφορά μόνο το στάδιο κατάρτισης μιας συμφωνίας και δεν εφαρμόζεται αφ' ης στιγμής η συμφωνία τεθεί σε ισχύ. Είτε πρόκειται για την τροποποίηση μιας συμφωνίας βάσει μιας απλοποιημένης διαδικασίας, είτε για την αναστολή μιας συμφωνίας, είτε για τη θέσπιση ενός δικαιώματος που απορρέει από τη συμφωνία αυτή, το Κοινοβούλιο […] θα απολαύει μόνον του δικαιώματος στην ενημέρωση που κατοχυρώνεται στο άρθρο 218, παράγραφος 10[, ΣΛΕΕ]. Στις εν λόγω τρεις περιπτώσεις, το Κοινοβούλιο στηρίζεται στην απόλυτη τήρηση της συμφωνίας-πλαισίου [για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ 2010, L 304, σ. 47)] από την Επιτροπή ή στην απόφαση του Συμβουλίου να τη ζητήσει, η οποία ασκείται κατά απόλυτη διακριτική ευχέρεια» (σ. 158). Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να ενημερώνει πλήρως το Κοινοβούλιο προτού εγκρίνει τις τροποποιήσεις μιας συμφωνίας βάσει της εξουσιοδότησης που έλαβε από το Συμβούλιο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ: βλ. παράρτημα 3, σημείο 9, της συμφωνίας-πλαισίου για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

[19] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Μαΐου 2008, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψεις 56 έως 61).

συμπαραγωγές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας και να την κοινοποιήσει στη Δημοκρατία της Κορέας. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται συνεπώς να ενημερώσει το κράτος αυτό για την πρόθεση της Ένωσης να μην παρατείνει την περίοδο εφαρμογής του επίμαχου δικαιώματος σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου αυτού.

47. Συναφώς, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι το άρθρο 5, παράγραφος 8, στοιχείο β′, του εν λόγω πρωτοκόλλου καθιερώνει τον κανόνα ότι, μετά την αρχική περίοδο τριών ετών, το δικαίωμα για οπτικοακουστικές συμπαραγωγές ανανεώνεται για τριετή περίοδο και *στη συνέχεια ανανεώνεται αυτομάτως* για περαιτέρω διαδοχικές περιόδους της ίδιας διάρκειας, *εκτός εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος τερματίσει το δικαίωμα* με γραπτή προειδοποίηση τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από τη λήξη της αρχικής ή οποιασδήποτε επακόλουθης περιόδου.

48. Κατά συνέπεια, από την άποψη του δικαίου της Ένωσης, η Επιτροπή είναι το θεσμικό όργανο που εξουσιοδοτείται να τερματίσει, εξ ονόματος της Ένωσης, το δικαίωμα για οπτικοακουστικές συμπαραγωγές το οποίο, σε αντίθετη περίπτωση, ανανεώνεται αυτομάτως.

49. Ωστόσο, η εν λόγω παρεχόμενη εξουσιοδότηση στην Επιτροπή εξαρτάται από ειδικούς όρους, όπως προβλέπει το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

50. Πράγματι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2015/2169, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να προβεί στον τερματισμό του επίμαχου δικαιώματος, εκτός αν «[η Επιτροπή] κρίνει ότι το δικαίωμα πρέπει να συνεχιστεί και αυτό εγκριθεί από το Συμβούλιο, σύμφωνα με μια ειδική διαδικασία» ή, με άλλα λόγια, επαναλαμβάνοντας τη διατύπωση του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης αυτής «εκτός αν, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο συμφωνήσει τέσσερις μήνες πριν από το τέλος αυτής της περιόδου δικαιώματος να συνεχιστεί το δικαίωμα». Στην τελευταία περίπτωση, η ίδια διάταξη προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία. Η εφαρμογή της εν λόγω «ειδικής διαδικασίας» δικαιολογείται, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2015/2169, «λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα αυτού του στοιχείου της συμφωνίας [με τη Δημοκρατία της Κορέας] και λόγω του γεγονότος ότι η [οικεία] συμφωνία πρέπει να συναφθεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη της».

51. Συνελόντι ειπείν, η διαδικασία εξουσιοδότησης της Επιτροπής που περιγράφεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 έχει ως σκοπό να δώσει στην Ένωση τη δυνατότητα να τερματίσει, μετά το πέρας κάθε τριετίας, το επίμαχο δικαίωμα, σύμφωνα με τη δυνατότητα που παρέχει σε έκαστο των συμβαλλομένων μερών το άρθρο 5, παράγραφος 8, στοιχείο β′, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας. Η σκοπιμότητα ή μη της κατάργησης ή της ανανέωσης του επίμαχου δικαιώματος αξιολογείται συνεπώς ανά τριετία στο πλαίσιο διαδικασίας που κινεί η Επιτροπή. Μόνο στην περίπτωση που η τελευταία κρίνει ότι το επίμαχο δικαίωμα πρέπει να ανανεωθεί πρέπει να ληφθεί σχετική απόφαση από το Συμβούλιο και δη ομόφωνη.

52. Η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί, ειδικότερα, την έκφραση της βούλησης του Συμβουλίου να αποδεχθεί την παράταση της περιόδου εφαρμογής του επίμαχου δικαιώματος για διάρκεια τριών ετών, από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2023.

53. Από το γράμμα της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτει σαφώς ότι αυτή στηρίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169.

54. Ως εκ τούτου, ο λόγος ακυρώσεως που προέβαλε η Επιτροπή προς στήριξη της προσφυγής της μπορεί να γίνει δεκτός μόνον αν αποδειχθεί η έλλειψη νομιμότητας της διάταξης αυτής. Τούτο θα συνέτρεχε αν κρινόταν ότι η διαδικασία που εφαρμόζει για τη θέσπιση μέτρων όπως η προσβαλλόμενη απόφαση παρεκκλίνει από τα επιτρεπόμενα από το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

55. Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, «καθόσον οι κανόνες σχετικά τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται η βούληση των θεσμικών οργάνων της Ένωσης προβλέπονται από τις Συνθήκες και είναι δεσμευτικοί τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ίδια τα όργανα, μόνον οι Συνθήκες μπορούν, σε ειδικές περιπτώσεις, να εξουσιοδοτούν ένα θεσμικό όργανο να τροποποιεί διαδικασία λήψης απόφασης την οποία αυτές θεσπίζουν. Επομένως, η τυχόν αναγνώριση σε ένα όργανο της δυνατότητας να δημιουργεί, με διατάξεις του παράγωγου δικαίου, νέες νομικές βάσεις που επιτρέπουν την έκδοση νομοθετικών πράξεων ή τη λήψη εκτελεστικών μέτρων, ανεξαρτήτως του αν η αναγνώριση της δυνατότητας αυτής έχει ως σκοπό να ενισχύσει ή να απλοποιήσει τους διαδικαστικούς κανόνες έκδοσης της πράξης, θα ισοδυναμούσε με απονομή στο όργανο αυτό νομοθετικής εξουσίας η οποία θα υπερέβαινε τα όρια που προβλέπουν σχετικώς οι Συνθήκες[20]».

56. Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 συνάδει με το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, στην εφαρμογή του οποίου αποσκοπεί.

57. Προς τον σκοπό αυτόν, πρέπει να εξετασθεί αν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ. Τούτο συνεπάγεται ότι πρέπει να κριθεί, πρώτον, αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 περιέχει εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εγκρίνει, εξ ονόματος της Ένωσης, τροποποίηση της συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας, έπειτα, αν η συμφωνία αυτή προβλέπει ότι μια τέτοιου είδους τροποποίηση πρέπει να θεσπιστεί με απλοποιημένη διαδικασία ή μέσω ενός οργάνου που συνιστάται με τη συμφωνία αυτή και, τέλος, αν οι κανόνες που προβλέπονται στη διάταξη αυτή αποτελούν «ειδικούς όρους», κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

58. Πρώτον, όσον αφορά το ζήτημα αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 περιέχει εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εγκρίνει, εξ ονόματος της Ένωσης, τροποποίηση της συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας, θα ήθελα να επισημάνω ότι οι διάδικοι συμφωνούν ως προς το ζήτημα αυτό. Η Επιτροπή δεν παρέχει διευκρινίσεις επ' αυτού. Το δε Συμβούλιο εκτιμά ότι η παράταση του επίμαχου δικαιώματος αποτελεί τροποποίηση ειδικού και ανεξάρτητου τμήματος της συμφωνίας αυτής, επισημαίνοντας, συγκεκριμένα, ότι η Επιτροπή, υπό την ιδιότητα του διαπραγματευτή, εξουσιοδοτείται να τροποποιήσει το ίδιο δικαίωμα με την κατάργησή του κατά τη λήξη της τριετίας. Η Γαλλική Δημοκρατία θεωρεί ότι η ανανέωση επεκτείνει τη χρονική εφαρμογή των ρυθμίσεων της εν λόγω συμφωνίας σχετικά με το δικαίωμα για συμπαραγωγές και αποτελεί, κατά συνέπεια, τροποποίηση της ίδιας συμφωνίας.

59. Ομολογώ ότι διατηρώ αμφιβολίες όσον αφορά τη δυνατότητα να χαρακτηρισθεί ως «τροποποίηση της συμφωνίας» η ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος, δεδομένου ότι το πρωτόκολλο πολιτιστικής συνεργασίας καθιερώνει καθεαυτό την αρχή της σιωπηρής και αυτόματης ανανέωσης του επίμαχου δικαιώματος, εκτός αν αντιτίθεται ένα εκ των συμβαλλομένων μερών. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει ως στόχο να τροποποιήσει το εν

[20] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2016, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-14/15 και C-116/15, EU:C:2016:715, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

λόγω πρωτόκολλο επί του συγκεκριμένου ζητήματος, αλλά αντιθέτως αποσκοπεί στο να επαναλάβει, στο επίπεδο της Ένωσης, την πρόθεση της τελευταίας να συνεχίσει την εφαρμογή του επίμαχου δικαιώματος.

60. Αντιθέτως, ομολογώ ότι στο μέτρο που η εξουσιοδότηση της Επιτροπής που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 αποσκοπεί στο να τερματίσει, εξ ονόματος της Ένωσης, το επίμαχο δικαίωμα, η εφαρμογή από την Επιτροπή τέτοιας εξουσιοδότησης θα είχε ως αποτέλεσμα να καταστεί άνευ αντικειμένου το άρθρο 5, παράγραφος 8, του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας καθώς και οι διατάξεις του τελευταίου που προβλέπουν το επίμαχο δικαίωμα, πράγμα που θα παρήγαγε έννομα αποτελέσματα τα οποία ισοδυναμούν με κατάργηση των οικείων διατάξεων. Όπως επιτάσσει το γράμμα του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι «το Συμβούλιο μπορεί, *κατά τη σύναψη συμφωνίας*, να εξουσιοδοτεί τον διαπραγματευτή να εγκρίνει εξ ονόματος της Ένωσης τις τροποποιήσεις της συμφωνίας» [21], από την ανάλυση του περιεχομένου της εξουσιοδότησης που περιέχεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 πρέπει να συναχθεί ότι μια τέτοιου είδους εξουσιοδότηση αποσκοπεί στην τροποποίηση της συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας. Εν προκειμένω, τούτο ισχύει στο μέτρο που η εξουσιοδότηση αυτή αποσκοπεί στο να τροποποιήσει το κανονιστικό περιεχόμενο του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας, καταργώντας ενδεχομένως τα έννομα αποτελέσματα του δικαιώματος για συμπαραγωγές καθώς και τον κανόνα ότι το εν λόγω δικαίωμα ανανεώνεται καταρχήν αυτομάτως ανά τρία έτη.

61. Στο σημείο αυτό της ανάλυσής μου, κρίνω σκόπιμο να προβώ σε έναν παραλληλισμό με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που διέπονται από το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, παρόλο που δεν πρόκειται να ισχυριστώ ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ εξουσιοδότηση πρέπει να εξομοιωθεί πλήρως με την εξουσιοδότηση κατά την έννοια του άρθρου 290 ΣΛΕΕ. Υπενθυμίζω ότι η δυνατότητα να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει μη νομοθετικές πράξεις που διέπεται από το άρθρο αυτό έχει ως σκοπό να μπορεί ο νομοθέτης της Ένωσης να επικεντρώνεται στα ουσιώδη στοιχεία ενός νομοθετικού κειμένου καθώς και στα μη ουσιώδη στοιχεία ως προς τα οποία θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να νομοθετήσει, αναθέτοντας ταυτόχρονα στην Επιτροπή το καθήκον να συμπληρώσει ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης ή ακόμη και να τροποποιήσει τέτοιου είδους στοιχεία στο πλαίσιο της παρεχόμενης σε αυτήν εξουσιοδότησης [22].

62. Όσον αφορά την προσφυγή στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, η εξουσιοδότηση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ ανταποκρίνεται στους σκοπούς της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας, καθόσον στόχος είναι η επιτάχυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Ένωσης [23].

63. Συναφώς, μπορεί να αρμόζει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων που χαρακτηρίζουν μια εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εγκρίνει τις τροποποιήσεις μιας διεθνούς συμφωνίας, να παραδειγματιστούμε από την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο στην έννοια «τροποποίηση» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 290, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

64. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, από το άρθρο 290, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ συνάγεται ότι με νομοθετική πράξη μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της

[21] Η υπογράμμιση δική μου.

[22] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Μαρτίου 2016, Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής (C-286/14, EU:C:2016:183, σκέψη 54).

[23] Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, της 9ης Δεκεμβρίου 2009, για την εφαρμογή του άρθρου 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM(2009) 673 τελικό], σημείο 3.2, σ. 5.

νομοθετικής πράξης[24]. Το άρθρο 290, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ προβλέπει δύο κατηγορίες κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων, ήτοι την εξουσία προς «συμπλήρωση» και την εξουσία προς «τροποποίηση» νομοθετικής πράξης[25]. Με την παροχή στην Επιτροπή εξουσιοδότησης προς τροποποίηση νομοθετικής πράξης σκοπείται η παροχή σε αυτήν της ευχέρειας *να επιφέρει αλλαγές ή να καταργήσει* μη ουσιώδη στοιχεία που θέσπισε με την πράξη αυτή ο νομοθέτης της Ένωσης[26]. Τροποποίηση υφίσταται όταν η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να τροποποιήσει το κανονιστικό περιεχόμενο μιας νομοθετικής πράξης[27], πράγμα που μπορεί να συνεπάγεται την προσθήκη μιας νέας διάταξης στην πράξη αυτή[28].

65. Αν δεχθούμε να μην περιορίσουμε την ερμηνεία του όρου «τροποποιήσεις της συμφωνίας» κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ μόνο στην τυπική του διάσταση, λαμβάνοντας υπόψη, από μια πιο ουσιαστική άποψη, ότι πρέπει επίσης να εμπίπτει στο πεδίο του όρου αυτού κατάσταση κατά την οποία οι διατάξεις μιας συμφωνίας στερούνται εννόμων αποτελεσμάτων σε περίπτωση εφαρμογής της εξουσιοδότησης που παρέχεται στην Επιτροπή, είναι δυνατόν να θεωρήσουμε ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 εξουσιοδοτεί το όργανο αυτό να εγκρίνει, εξ ονόματος της Ένωσης, τις «τροποποιήσεις της συμφωνίας», κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

66. Δεύτερον, όσον αφορά το ζήτημα αν η συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας προβλέπει ότι οι τροποποιήσεις της συμφωνίας αυτής πρέπει να θεσπισθούν με απλοποιημένη διαδικασία ή μέσω οργάνου που συνιστάται με την εν λόγω συμφωνία, πρέπει να αποκλεισθεί η δεύτερη περίπτωση δεδομένου ότι η επιτροπή πολιτιστικής συνεργασίας έχει απλώς ως σκοπό, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 8, στοιχείο α', του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας, «έπειτα από γνωμοδότηση των εσωτερικών συμβουλευτικών ομάδων, έξι μήνες πριν από τη λήξη της [τριετίας], να συνέρχεται με σκοπό να αξιολογήσει τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του δικαιώματος σε σχέση με την αναβάθμιση της πολιτιστικής πολυμορφίας και την αμοιβαία επωφελή συνεργασία σε συμπαραγωγές». Συνεπώς, η ως άνω επιτροπή δεν είναι αρμόδια να τροποποιήσει την εν λόγω συμφωνία όσον αφορά το επίμαχο δικαίωμα. Κατόπιν τούτου, η παρέμβαση της επιτροπής αυτής έξι μήνες πριν από τη λήξη κάθε τριετίας καταδεικνύει το γεγονός ότι ναι μεν η αυτόματη ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος αποτελεί τον κανόνα, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 8, στοιχείο β', του προαναφερθέντος πρωτοκόλλου, πλην όμως ο κανόνας αυτός δεν αντιτίθεται, αντίθετα προς όσα ισχυρίζεται η Επιτροπή, στο να θεωρηθεί ότι η οικεία διάταξη πράγματι καθιερώνει ένα διαδικαστικό βήμα για την ανανέωση ή την κατάργηση του εν λόγω δικαιώματος.

67. Επιπλέον, φρονώ ότι είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι η συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας προβλέπει μια απλοποιημένη διαδικασία, όπως απαιτεί το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, για την κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος, στο μέτρο που αρκεί ένα συμβαλλόμενο μέρος να τερματίσει το δικαίωμα τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από τη λήξη της αρχικής ή οποιασδήποτε μεταγενέστερης περιόδου. Εξάλλου, αν θεωρηθεί, στο πλαίσιο μιας εξόχως διασταλτικής ερμηνείας, ότι η ανανέωση του δικαιώματος αυτού αποτελεί τροποποίηση της οικείας συμφωνίας, ερμηνεία με την οποία δεν συμφωνώ, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο αυτόματος

[24] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Μαρτίου 2016, Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής (C-286/14, EU:C:2016:183, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[25] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Μαρτίου 2016, Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής (C-286/14, EU:C:2016:183, σκέψη 32).

[26] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Μαρτίου 2016, Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής (C-286/14, EU:C:2016:183, σκέψη 42).

[27] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-88/14, EU:C:2015:499, σκέψη 44).

[28] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-88/14, EU:C:2015:499, σκέψη 43).

χαρακτήρας της ανανέωσης αυτής, για την οποία δεν απαιτείται καμία ενέργεια των συμβαλλομένων μερών, καθιστά δυνατό τον χαρακτηρισμό της διαδικασίας αυτής ως «απλοποιημένης διαδικασίας» κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ.

68. Τρίτον, όσον αφορά το ζήτημα αν η έγκριση του Συμβουλίου για την ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος δύναται να θεωρηθεί ειδικός όρος της εξουσιοδότησης που παρέχεται στην Επιτροπή από το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169, φρονώ ότι η απάντηση εν προκειμένω είναι καταφατική, δεδομένου ότι η κατάργηση του επίμαχου δικαιώματος μπορεί να αποφευχθεί μόνον στην περίπτωση που το Συμβούλιο, έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, αποφασίσει ομόφωνα να ανανεώσει το εν λόγω δικαίωμα για περαιτέρω περίοδο τριών ετών. Με άλλα λόγια, η εξουσιοδότηση που παρέχεται στην Επιτροπή με σκοπό αυτή να προβεί στον τερματισμό του επίμαχου δικαιώματος μπορεί να εφαρμοστεί μόνο στην περίπτωση που το όργανο αυτό δεν αποφασίσει να κινήσει την ειδική διαδικασία που δύναται να οδηγήσει στη λήψη μιας απόφασης για την παράταση του δικαιώματος αυτού από το Συμβούλιο.

69. Ωστόσο, φρονώ ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169 δεν συνάδει με το άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ καθόσον υποβάλλει την ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος σε μια τέτοια ειδική διαδικασία, η οποία χαρακτηρίζεται από ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου.

70. Υπενθυμίζω ότι η αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης αυτής αναφέρει ότι η παράταση της εφαρμογής του επίμαχου δικαιώματος πρέπει να εγκριθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με μια ειδική διαδικασία, λαμβανομένου υπόψη τόσο του ευαίσθητου χαρακτήρα αυτού του στοιχείου της συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας όσο και του γεγονότος ότι η συμφωνία αυτή πρέπει να συναφθεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη της.

71. Καίτοι κατανοώ ότι η ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος για μια τριετία μπορεί, από την άποψη του δικαίου της Ένωσης, να οδηγήσει σε μια απόφαση του Συμβουλίου πριν από την εκάστοτε προβλεπόμενη προθεσμία, δεν αντιλαμβάνομαι για ποιον λόγο ο κανόνας ψηφοφορίας που απαιτείται για την έκδοση της απόφασης αυτής πρέπει να διαφέρει από τον κανόνα που εφαρμόστηκε για την έκδοση από το Συμβούλιο της απόφασης σύναψης συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας, ήτοι την ειδική πλειοψηφία. Δεδομένου ότι το επίμαχο δικαίωμα και η αρχή ότι αυτό ανανεώνεται αυτομάτως ανά τρία έτη αποτέλεσαν αντικείμενο συμφωνίας εκ μέρους της Ένωσης με απόφαση που ελήφθη με ειδική πλειοψηφία, φρονώ ότι η εν νέου ανάληψη από την Ένωση, σε εσωτερικό επίπεδο, της δέσμευσης αυτής πρέπει, κατ' επάλληλο συλλογισμό, να αποτελέσει επίσης αντικείμενο απόφασης που λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία.

72. Συναφώς, θα ήθελα να επισημάνω ότι σε κανένα σημείο του κειμένου του άρθρου 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ δεν αναφέρεται ότι ο κανόνας ψηφοφορίας που εφαρμόζεται στις αποφάσεις σχετικά με τη διαδικασία εξουσιοδότησης που προβλέπει η διάταξη αυτή, συμπεριλαμβανομένης της διατύπωσης των ειδικών όρων που συνοδεύουν την επίμαχη εξουσιοδότηση, πρέπει να αποκλίνει από τον κανόνα ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία που αποτελεί την αρχή στο πλαίσιο του άρθρου 218 ΣΛΕΕ [29].

73. Φρονώ ότι η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με άλλη απλοποιημένη διαδικασία, και συγκεκριμένα τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, ενισχύει την άποψη αυτή.

[29] Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi στις προτάσεις του στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:43, σημείο 89), «το διαδικαστικό πλαίσιο για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των διεθνών συμφωνιών της Ένωσης θεσπίστηκε με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας η οποία, μεταξύ άλλων, εισήγαγε ως γενικό κανόνα τον κανόνα της ειδικής πλειοψηφίας. Τα κράτη μέλη ενέκριναν και επικύρωσαν τη Συνθήκη αυτή και δεσμεύονται από αυτήν. Δεν μπορούν να παρακάμψουν ή να αγνοήσουν κανόνες που τα ίδια θέσπισαν».

74. Η τελευταία ως άνω διάταξη προβλέπει απλοποιημένη διαδικασία, μεταξύ άλλων, για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης λόγω της συμμετοχής της στη διαδικασία θέσπισης, στο πλαίσιο του οργάνου λήψης αποφάσεων που δημιουργείται με την οικεία διεθνή συμφωνία, πράξεων που αφορούν την εφαρμογή ή την εκτέλεσή της [30]. Κατά το Δικαστήριο, δεδομένου ότι το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ δεν προβλέπει «κανέναν κανόνα ψηφοφορίας για τη λήψη από το Συμβούλιο των αποφάσεων οι οποίες εμπίπτουν στις κατηγορίες τις οποίες απαριθμεί το άρθρο αυτό, ο εφαρμοστέος κανόνας ψηφοφορίας πρέπει να καθορίζεται, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, με βάση το άρθρο 218, παράγραφος 8, ΣΛΕΕ» [31]. Συνεπώς, πρέπει να θεωρηθεί ότι, «κατά γενικό κανόνα, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία και ότι μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρονται [στο δεύτερο εδάφιο της διάταξης αυτής] αποφασίζει με ομοφωνία. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο εφαρμοστέος κανόνας ψηφοφορίας πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να καθορίζεται αναλόγως της εκάστοτε προκειμένης περίπτωσης» [32]. Προκειμένου να κριθεί, στη συνάφεια αυτή, αν απόφαση εκδοθείσα στο πλαίσιο του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ αφορά τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία, πρέπει να ληφθεί υπόψη η ουσιαστική νομική βάση της [33].

75. Φρονώ ότι πρέπει να εφαρμοστεί, κατ' αναλογίαν προς την απλοποιημένη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218, παράγραφος 7, ΣΛΕΕ, η συλλογιστική την οποία διατύπωσε το Δικαστήριο σχετικά με την απλοποιημένη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ.

76. Συνεπώς, στο μέτρο που η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά τομέα στον οποίο απαιτείται ομοφωνία [34], ο εφαρμοστέος κανόνας ψηφοφορίας είναι ο προβλεπόμενος στο άρθρο 218, παράγραφος 8, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, δηλαδή η ειδική πλειοψηφία.

77. Εξάλλου, το επιχείρημα ότι η ειδική διαδικασία που περιλαμβάνει ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου δικαιολογείται, λαμβανομένου υπόψη τόσο του ευαίσθητου χαρακτήρα της ανανέωσης του επίμαχου δικαιώματος όσο και του γεγονότος ότι η συμφωνία με τη Δημοκρατία της Κορέας πρέπει να συναφθεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη της, πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να απορριφθεί. Πράγματι, το Δικαστήριο έχει ασφαλώς αναγνωρίσει ότι, «εάν το αντικείμενο συμφωνίας εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Ένωσης και εν μέρει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, τόσο κατά τις διαπραγματεύσεις όσο και κατά την εκτέλεση των αναληφθεισών με αυτή δεσμεύσεων» [35]. Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι «η εν λόγω αρχή δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη μη τήρηση από το Συμβούλιο των διαδικαστικών κανόνων και των κανόνων ψηφοφορίας του άρθρου 218 ΣΛΕΕ» [36].

[30] Βλ. απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με την Αρμενία) (C-180/20, EU:C:2021:658, σκέψη 28).

[31] Βλ. απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με την Αρμενία) (C-180/20, EU:C:2021:658, σκέψη 29).

[32] Βλ. απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με την Αρμενία) (C-180/20, EU:C:2021:658, σκέψη 29).

[33] Βλ. απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με την Αρμενία) (C-180/20, EU:C:2021:658, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Με την απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με το Καζαχστάν) (C-244/17, EU:C:2018:662, σκέψη 30), το Δικαστήριο τόνισε την ανάγκη για τη «διαφύλαξη της ευθυγράμμισης των διαδικασιών που αφορούν την εσωτερική δράση της Ένωσης με τις διαδικασίες που αφορούν την εξωτερική δράση της, τηρουμένης της θεσμικής ισορροπίας που προέβλεψαν οι συντάκτες των Συνθηκών».

[34] Συναφώς, μου φαίνεται ότι η ουσιαστική νομική βάση που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι το άρθρο 167, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο μνημονεύεται στην απόφαση 2015/2169. Κατά τη διάταξη αυτή, «[η] Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης».

[35] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 28ης Απριλίου 2015, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:282, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[36] Απόφαση της 28ης Απριλίου 2015, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:282, σκέψη 55).

78. Πρέπει να προσθέσω ότι, όπως έκρινε το Δικαστήριο, «ούτε ο πολιτικά ευαίσθητος χαρακτήρας του επίμαχου τομέα ούτε η ανάγκη διασφαλίσεως της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής δράσεως στον τομέα αυτόν μπορούν να αποτελέσουν δικαιολογητικούς λόγους για τη δημιουργία νομικής βάσεως με πράξη του παράγωγου δικαίου» [37].

79. Τέλος, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα κατά το οποίο, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη από το Συμβούλιο σύμφωνα με τον κανόνα της ομοφωνίας, θα είχε κατά μείζονα λόγο ληφθεί με ειδική πλειοψηφία αν είχε τεθεί σε ισχύ τέτοιου είδους κανόνας ψηφοφορίας, με αποτέλεσμα να μην πρέπει η απόφαση αυτή να ακυρωθεί για τον συγκεκριμένο λόγο. Το ως άνω επιχείρημα στηρίζεται στον συλλογισμό ότι απόφαση που λαμβάνεται ομόφωνα πληροί κατ' ανάγκη την απαίτηση της ειδικής πλειοψηφίας. Ωστόσο, ο συλλογισμός αυτός μου φαίνεται εσφαλμένος. Πράγματι, ο κανόνας ψηφοφορίας με ομοφωνία δεν μπορεί να εφαρμοστεί για τον λόγο ότι μπορεί να οδηγήσει στη μη λήψη από το Συμβούλιο απόφασης η οποία επιτρέπει την ανανέωση του επίμαχου δικαιώματος. Συνεπώς, κατά τη γνώμη μου, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί μόνο λόγω του ότι ελήφθη βάσει κανόνα ψηφοφορίας που αντίκειται στο άρθρο 218 ΣΛΕΕ [38].

80. Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης 2015/2169, καθόσον προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία για τη λήψη απόφασης σχετικά με την παράταση της περιόδου εφαρμογής του επίμαχου δικαιώματος, θεσπίζει παράνομα διαδικαστικούς κανόνες για τη λήψη μέτρων, όπως η προσβαλλόμενη απόφαση, οι οποίοι είναι αυστηρότεροι σε σχέση με τη διαδικασία που θα έπρεπε να εφαρμοστεί την οποία προβλέπει συναφώς το άρθρο 218 ΣΛΕΕ [39].

81. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η Επιτροπή είναι βάσιμος και, επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Β. Επί της διατήρησης σε ισχύ των αποτελεσμάτων της προσβαλλόμενης απόφασης

82. Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο, σε περίπτωση που ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματά της έως ότου θεραπευθούν οι πλημμέλειες που θα έχουν διαπιστωθεί.

83. Κατά το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να προσδιορίσει εκείνα τα έννομα αποτελέσματα της ακυρωθείσας πράξης που θεωρούνται οριστικά.

[37] Απόφαση της 6ης Μαΐου 2008, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψη 59).

[38] Βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:43), στις οποίες ο ίδιος έκρινε ότι δεν ευσταθούσε το επιχείρημα ότι ο προβλεπόμενος στο άρθρο 218 ΣΛΕΕ κανόνας ψηφοφορίας δεν είχε παραβιαστεί λόγω του ότι η ομοφωνία περιλαμβάνει πάντοτε την ειδική πλειοψηφία. Παραπέμποντας σε όσα είχε ήδη επισημάνει η γενική εισαγγελέας E. Sharpston, ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi υποστήριξε ότι «μια απόφαση σχετικά με την οποία ουδείς εναντιώνεται δεν είναι αναγκαστικά η ίδια με απόφαση σχετικά με την οποία δύναται να συμφωνήσει μια ειδική πλειοψηφία, εφόσον το περιεχόμενο αποφάσεως ικανής να συγκεντρώσει ειδική πλειοψηφία ενδέχεται να πρέπει να γίνει πιο απαλό για να μπορέσει να εγκριθεί ομόφωνα ή χωρίς την παραμικρή εναντίωση» (σημείο 81). Πρβλ. προτάσεις της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-114/12, EU:C:2014:224, σημείο 189).

[39] Βλ. παρόμοια συλλογιστική στην απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2016, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-14/15 και C-116/15, EU:C:2016:715, σκέψη 72).

84. Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, για λόγους που άπτονται της ασφάλειας δικαίου, τα αποτελέσματα τέτοιου είδους πράξης πρέπει να διατηρούνται σε ισχύ ιδίως σε περίπτωση που η ακύρωση θα συνεπαγόταν κατά τρόπο άμεσο σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τα πρόσωπα που αφορά η πράξη [40].

85. Εν προκειμένω, η ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης χωρίς να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματά της θα μπορούσε να θέσει υπό αμφισβήτηση τη δέσμευση της Ένωσης όσον αφορά την παράταση της περιόδου εφαρμογής του επίμαχου δικαιώματος για διάρκεια τριών ετών, από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2023, και, κατά συνέπεια, να παρεμβάλει προσκόμματα στην ορθή εκτέλεση της συμφωνίας με τη Δημοκρατία της Κορέας [41].

86. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που το Δικαστήριο ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση όπως προτείνω, πρέπει κατά τη γνώμη μου να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματά της για λόγους ασφάλειας δικαίου.

VI. Επί των δικαστικών εξόδων

87. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη του Συμβουλίου στα δικαστικά έξοδα και το Συμβούλιο ηττήθηκε, πρέπει αυτό να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

88. Κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Κατά συνέπεια, η Γαλλική Δημοκρατία και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

VII. Πρόταση

89. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο:

1) να ακυρώσει την απόφαση (ΕΕ) 2020/470 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 2020, όσον αφορά την παράταση της περιόδου του δικαιώματος για οπτικοακουστικές συμπαραγωγές όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου πολιτιστικής συνεργασίας της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κορέας, αφετέρου·

2) να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματα της απόφασης 2020/470·

3) να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα, και

4) να αποφανθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

[40] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με την Αρμενία) (C-180/20, EU:C:2021:658, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[41] Βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συμφωνία με την Αρμενία) (C-180/20, EU:C:2021:658, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).